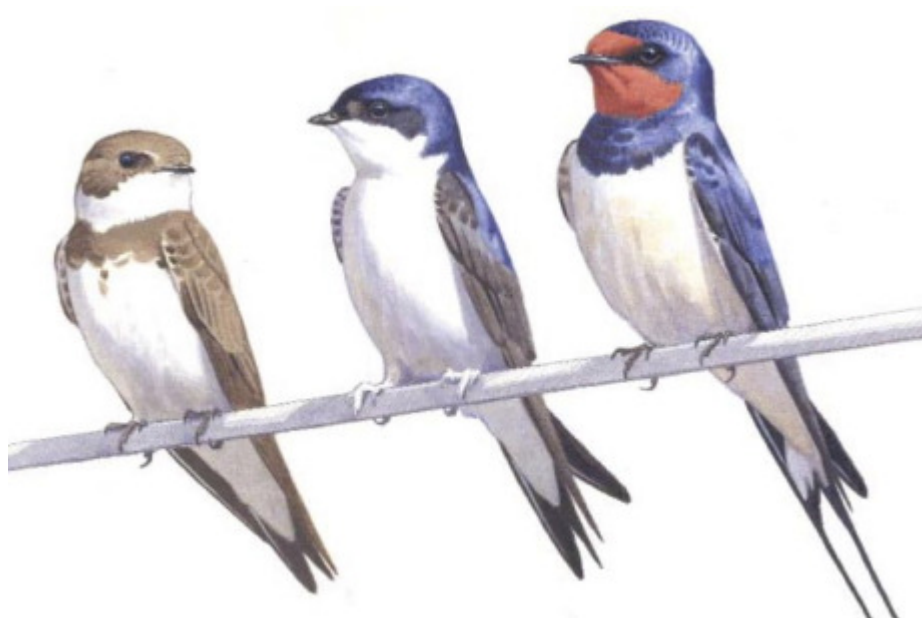

MADÁRBARÁT HÉT

2010. Május 10-14.

„A természet hatalmas, az ember parányi,
Ezért aztán az ember léte attól függ,
Milyen kapcsolatot tud teremteni a
Természettel.”

Dr. Szent-Györgyi Albert

1. Bevezetés

Felgyorsult és felborult értékrendű világunkban sok mindenre odafigyelünk, viszont a természet megismerésére, szeretetére és megóvására már kevésbé. Ezért tartjuk fontosnak, hogy az óvodai nevelés keretében kiemelten foglalkozzunk természeti környezetünkkel.

A gyermekek óvodai nevelésének alappokumentuma az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja. Az alapprogram elveiben megtalálhatók a kisgyermekkor környezeti nevelés tartalmi. A helyi nevelési programunknak is hangsúlyos része a környezeti nevelés. A természet megszerettetése, védelme, a tiszta környezet iránti igény alapjainak lerakása fontos feladata a kisgyermekkor nevelésnek.

A gyermekek a külső világ tevékeny megismerése során tapasztalatokat szereznek szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezetük formai, mennyiségi és téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakul a természethez, megtanulják annak védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Feladatunk, hogy lehetővé tegyük a gyerekek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítsunk elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzésre. Elősegítsük a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a környezet alakításában.

Pedagógusként minden megnyilvánulásunkkal, személyiségünkkel üzenetet közvetítünk az intézményünkbe járó gyermekeknek, szülőknek egyaránt.

Óvodánk felvállalja a környezeti nevelési tartalmak terén a képességek és a magatartás alakítását az életkorhoz igazított tevékenység központú módszerek

alkalmazásával: sok játékos tevékenység szervezésével, szenzitív módszerek alkalmazásával, terepi tapasztalatokból származó ismeretbővítéssel, ismeretalkalmazással.

Intézményünk 2009-ben csatlakozott a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Madárbarát Óvoda programjához. Óvodánk fekvése udvarának nagysága, elrendezése alkalmas a madarak folyamatos megfigyelésére, etetésére, itatására, madáretetők, madáritatók, madárodúk kihelyezésére.

Ezért határoztuk el, hogy egyhetes program keretében kiemelten foglalkozunk a madarakkal. A májusi időszak kiválóan alkalmas a visszatérő költöző madarak megfigyelésére (fecskék - 2010 a fecskék védelmének éve). Az időjárási körülmények is megfelelőek az óvodás gyermekek részére szervezett különböző külső helyszíneken megvalósuló programok lebonyolítására.

Ezért szervezzük a Madárbarát hét programjait május 10-14-ig a Madarak és Fák napja köré.

Ezen innovációban óvodánk két csoportja az 1. számú Süni csoport 3-7 éves gyerekekkel és a 2. számú Maci csoport 4-5 éves gyerekekkel vesz részt a teljes témahétre tervezett tevékenységekben. A többi csoportból alkalmanként lesz lehetőség a bekapcsolódásra.

2. Az Óvoda bemutatása

2.1. Óvodánk természeti és társadalmi környezete, szociokulturális háttere

A Wunderland Óvoda Tolna megye székhelyén, Szekszárdon található. *Intézményünk német kétnyelvű kisebbségi nevelést folytat.* Helyi nevelési programunk legfontosabb eleme a hagyományápolás.

Alapítványunk „a gyermek EMBER” Alapítvány.

A szekszárdi-akkor még Honvéd utcai- óvoda 1981. május 5-én nyitotta meg kapuit. Központi fekvése miatt a város minden részéről jól megközelíthető.

Az épület pavilonrendszerű, 6 pavilonjában 12 gyermekcsoport elhelyezésére van lehetőség. Felvehető maximális gyermeklétszám 249 fő. Egy pavilonban 2 csoport kap helyet, valamint mosdó, wc, öltözők, felnőtt mosdó. Az óvodában találhatóak még egyéb kiszolgáló helyiségek is és egy nagyterem, amely többcélú helyiség.

Az intézmény beépített alapterülete 1410 m², az óvoda udvarának területe 6188 m². Minden pavilonhoz külön udvarrész tartozik füves résszel, járdával, fákkal, homokozóval és udvari mozgásfejlesztő fajtáékokkal. Büszkeségünk a „Bautzenland” játszóvár komplexum, melyet Németországból kaptunk ajándékba.

A legfontosabb változás óvodánk életében a közelmúltban történt, amikor 2005 nyarán 10 évre az addigi fenntartó, a város átadta intézményünket a Szekszárdi Német Kisebbségi Önkormányzatnak. Óvodánk új neve Wunderland Óvoda lett.

Óvodánkban jelenleg 11 gyermekcsoport működik ,23 óvodapedagógussal. A nemzetiségi nevelést 11 óvónő végzi, 11 csoportban. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei jók. Csoportjaink részben osztott és vegyes összetételűek. Nemzetiségi óvodaként az egész városból és annak környékéről fogadunk gyermekeket.

A szülők foglalkozása és munkahelye nagyon változatos. A gyermekek többsége lakótelepi lakásban él.

A tavalyi évben a KEOP 5.1 pályázat keretein belül megvalósult az óvoda energetikai korszerűsítése, így már korszerű, megújult épületben fogadhatjuk a gyermekeket.

2.2. Óvodai nevelésünk sajátosságai

Helyi nevelési programunk legfőbb dokumentumunk. Elkészítésére, szinten tartására, továbbfejlesztésére nagy gondot fordítottunk, illetve fordítunk.

A program egy összetartó, együttgondolkodó nevelőtestület munkájának közös eredménye, legfőbb eleme a hagyományápolás.

Hagyományápolás

Programunk a néphagyományok őrzését, a népszokások, a népi kultúra ápolását az óvodapedagógusok kiemelt feladatának tekinti. Így a modern világgal ötvöződve tovább él a népi kultúra, s a mai gyerekek is megtalálják benne a szépséget, örömet és a követendőt. Az óvoda természetes közege a hagyományőrzésnek. A néphagyomány tartalma az egyes tevékenységformákban jelenik meg.

A tartalmi munkát az óvodában működő munkaközösségek fogják össze. A magyar munkaközösség a magyar hagyományápoló programok szervezését, lebonyolítását segíti. A német munkaközösség feladata a pedagógiai munka segítése, fejlesztése, a *német nemzetiségi néphagyományok* felelevenítése, megismertetése, különös tekintettel a Márton nap és a nemzetiségi napok rendezvényeire. Feladata külső kapcsolataink ápolása többek között a Wosinsky óvoda német munkaközösségével, valamint az óvodából iskolába való átmenet kapcsán a Dienes Valéria Általános Iskola Grundschule intézményével és a Deutsche Bühne Ungarn-Német Színházzal.

A programbeválás tapasztalatai, a helyi igények, a törvényi változások, valamint a folyamatos fejlesztés figyelembe vételével a program szükséges módosítását ebben az évben elvégeztük.

Választható tevékenységi formák óvodánkban

A szülők igényei, a gyermekek érdeklődése, valamint a szakmai megalapozottság figyelembe vételével különböző szolgáltatásokat, programokat biztosítunk a gyermekek számára a nevelési időben.

Német néptánc: szakképzett táncoktató vezetésével történik, a nemzetiségi csoportokba járó középső-és nagycsoportos gyermekek részvételével.

Magyar néptánc: szakképzett táncoktató foglalkozik a gyermekekkel, zenekari kísérettel.

Gyógy-testnevelés: óvodapedagógusi végzettséggel rendelkező gyógy-testnevelő foglalkozik a gyermekekkel, szakorvos javaslata alapján.

Vízhez szoktatás: úszás alapelemeivel történő ismerkedés minden év júniusában 2 héten átjajlik. Résztvevők köre: középső és nagycsoportos korú gyermekek.

3. Programterv

2010. május 10-14.

<i>Dátum</i>	<i>Tevékenység</i>
Hétfő	<p>„Színes madárvilág” Papagájház meglátogatása Kézműves tevékenység: madárhajtogatás papírból</p>
Kedd	<p>„Madárlakodalom” A zenés előadás megtekintése Kézműves tevékenység: madárcsőr készítés+ „legyük mi is madarak”- mozgásos játék</p>
Szerda	<p>„Környező világunk csodái, a madarak” Madár megfigyelés – terepi foglalkozás a széptölgyesi tavaknál</p>
Csütörtök	<p>„Fecskét látok” Előadás 2010 a fecskék védelmének éve alkalmából Kézműves tevékenység: fecskefészek készítése /agyagozás /</p>
Péntek	<p>„Zöld erdőben, zöld mezőben” A Gemenc madárvilága, múzeumi foglalkozás Kézműves tevékenység: csuhémadár készítése</p>

Kísérő programok:

- madaras képek gyűjtése, kiállítása
- madaras versek, mesék, mondókák, énekek mondogatása, éneklése
- színezők, könyvek, mesekönyvek, színezése, nézegetése
- madaras játékok játszása
- kiállítás a témában készült gyermekmunkákból
- „Madárbarát Óvoda” elismerő tábla ünnepélyes átadása

Képek

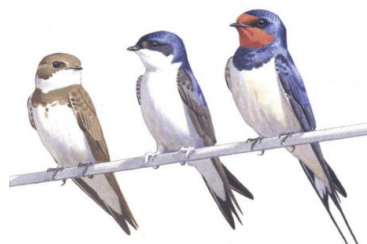

4. Meghívó

Sok szeretettel meghívjuk
a Süni és a Maci csoportba járó gyermekek Szüleit a
„Csodaország” TÁMOP 3.1.4/08/2-2009-0027 Kompetencia alapú oktatás,
egyenlő hozzáférés-innovatív intézményekben című pályázat keretében
a Süni és a Maci csoportban megvalósításra kerülő

MADÁRBARÁT HÉT

programjainkra

2010.május 10-14.

- Hétfő :** „Színes madárvilág”
Papagájház meglátogatása Várdombon
Kézműves tevékenység: madárhajtogatás papírból
- Kedd:** „Madárlakodalom”
9⁰⁰ A zenés előadás megtekintése.
Kézműves tevékenység: madárcsőr készítés + „legyünk mi is madarak” – mozgásos játék
- Szerda:** „Környező világunk csodái, a madarak”
Madármegfigyelés – terepi foglalkozás a széptölgyesi tavaknál.
- Csütörtök:** „Fecskét látok”
10⁰⁰ Előadás „2010 a fecskék védelmének éve” alkalmából.
Kézműves tevékenység: fecskéfészek készítése (agyagozás)
- Péntek:** „Zöld erdőben, zöld mezőben”
10⁰⁰ A Gemenc madárvilága, múzeumi foglalkozás
Kézműves tevékenység: csuhémadár készítése

5. A program megvalósulása óvodánkban

2010. május 10. hétfő

5.1 „Színes madárvilág”

Papagájház meglátogatása Várdombon

Kézműves tevékenység: madár hajtogatása papírból

Papagájház meglátogatása

Az óvodáskorú gyermekek rendkívül nyitottak, érdeklődőek, nagyon szeretik megfigyelni a természet és a környezet csodáit. Élvezik a madár megfigyelést.

Óvodai nevelésünk egyik legfontosabb feladata, hogy a valós élet nyújtotta lehetőségeket megragadjuk. Felvettük a kapcsolatot egy ismerőssel, aki madarakat, papagájokat tenyészt. Felkérésünkre szívesen megszervezte, hogy meglátogathassuk a papagáj házat, mely a közeli Várdombon található. Látogatásunkkor az érdeklődő szülőkre is számítunk.

A papagájok sokfélesége, sokszínűsége kiválóan alkalmas arra, hogy a gyermekek a megismerés-megfigyelés folyamatában azonosságokat, különbözőségeket fedezzenek fel, összefüggéseket lássanak meg, következtetéseket, általánosításokat végezzenek, ítéleteket alkossanak.

A különböző érzékszervek által szerzett információk (látás, hallás, szaglás) nagyon fontosak a kognitív megismerés folyamatában.

Célunk:

A gyermekek közvetlen tapasztalati úton, aktívan ismerkedjenek a madarakkal.

Feladatunk:

- ismerjék meg és szeressék meg a madarakat
- fedezzék fel az állatfaj sokszínűségét, tulajdonságait
- ismerjék meg a felelősségteljes madártartás szabályait

Képességfejlesztés:***Kommunikációs:***

- szókincsbővítés
- nyelvi kifejezőkészség fejlesztése
- észre vételek önálló megfogalmazása

Értelmi:

- általános tájékozottság fejlesztése
- természettudományos ismeretek bővítése

Szociális:

- közösségi érzés erősítése a közös tevékenység során
- empátia, azonosulási készség, pozitív érzelmi hozzá állás fejlesztése

Testi:

- térben való tájékozódás fejlesztése
- nagymozgások fejlesztése

Kézműves tevékenység: madárhajtogatás papírból

Célunk: változatos madárforma készítése hajtogatással

Feladatunk: - ismerkedés a hajtogatás technikájával,
- pontos hajtogatásra törekvés

Képesség fejlesztés: -szókincsbővítés

- finommotorika fejlesztése
- szín és forma érzék fejlesztése

Megvalósulás

A gyerekek nagy izgalommal készültek a buszos kirándulásra, Várdombra, ahová két szülő is elkísért bennünket. A papagájház tulajdonosa már a buszmegállóban várt minket. Rövid séta után megérkeztünk a házhoz. Már az udvaron hallottuk a madarak hangját. Kíváncsian léptünk be a madárházba, ahol vendéglátónk nagy szakértelemmel és türelemmel beszélt a sok különböző

csodás tollú és hangú madárról. Szinte mindegyikről tudott mondani egy-egy érdekességet. A gyerekek ámulattal nézelődtek. Megismertek különféle papagájfajokat, azok jellemzőit, szokásait. Megnézték a kicsi madártojásokat, megsimogathatták a madárfiókat. Egy bátor madár vendéglátónk kezére szállva üdvözölte a gyerekeket. Végül ajándékba elhullajtott színes farktollakat kaptunk.

Visszatérve óvodánkba színes papírokból madarakat hajtogattunk. A papagájházias élmény után szívesen láttak munkának és nagyon egyedi alkotások születtek. Színezéssel díszítettük a papírmadarakat és feltűztük a kapott farktollakat is.

Képek

2010. május 11. kedd

5.4. „Madárlakodalom”

Zenes előadás megtekintése

Kézműves tevékenység: madárcsőr készítés+ „legyük mi is madarak”- mozgásos játék

Előadás

Nagy hangsúlyt fektetünk intézményünkben arra, hogy a gyerekeket minél több színvonalas művészeti élményekhez juttassuk. A mese a gyerek mentális higiéniájának elmaradhatatlan része. A mese és a vers az anyanyelv közegén át

emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. Mindig többről szól, mint amennyit szavakkal kimond. A jó mese olyan kapcsolatokat, helyzeteket mutat fel a gyerek számára, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban még nincs mód. A mese a legtágabb értelemben tanít. A mesevilágkép teljes világ magyarázat, melyben minden a helyén van, ezért működési törvényei átláthatóak. A mese oldja a szorongást, amelyet a nagyrészt még ismeretlen világ, a feldolgozatlan indulatok váltanak ki a gyerekből. A mese az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanít.

A kisgyermek ahhoz, hogy irodalmi, zenei élményhez jussanak közvetítőre, van szükségük.

Óvodánk kétnyelvű kisebbségi nevelést folytat, ezért felkértük partnerintézményünkben a Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola Grundschule irodalmi csoportját, akik már többször jártak nálunk különböző irodalmi előadásokkal. Ezúttal R.Zukowski: Vogelhochzeit- Madárlakodalom című zenés meséjét adják elő német nyelven. Ezzel lehetőséget kínálunk arra, hogy a gyerekek a kisebbségi német nyelven is irodalmi élményhez jussanak. Az előadásra szívesen látjuk az érdeklődő szülőket is.

Célunk: irodalmi- zenei élménynyújtás a kisebbségi nevelés nyelvén

Feladatunk:- a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-
érzelmi élmény nyújtása,

- a gyerekek zenei képességeinek, kreativitásának fejlesztése,
- a gyerekek nyelvi képességeinek fejlesztése,

Képességfejlesztés:

Kommunikációs:

- nyelvi képességek fejlesztése a mese által
- zenei képességfejlesztés
- szókincsbővítés

Értelmi:

- fantázia- képzelet fejlesztése rövid és hosszú távú emlékezet fejlesztése

- akusztikus figyelem és megkülönböztető képesség fejlesztése

Szociális:

- társas magatartás, közösségi érzés fejlesztése az együttes élmény által
- előadás alatti kulturált magatartás elsajátítása

Testi:

- térbeli tájékozódás fejlesztése
- különböző mozgásformák megismertetése

Kézműves tevékenység

Madárcsőr készítése papírból

Célunk: madárcsőr elkészítése

Feladatunk: - vágás, hajtogatás, ragasztás technikájának gyakorlása,
- szín és formaérzék fejlesztése

Képességfejlesztés:

Kommunikációs:

- szókincsbővítés
- mondatalkotási készség, összefüggő beszéd fejlesztése

Értelmi:

- szín és formaérzék fejlesztése
- ismeretbővítés
- emlékezet fejlesztése
- összehasonlító képesség fejlesztése
- problémamegoldó képesség fejlesztése

Szociális:

- pozitív érzelmek erősítése
- közösségi érzés fejlesztése
- jó megoldásra ösztönző motiváció alakítása

Testi:

- finommotorika fejlesztése
- testséma fejlesztése

Képek

Mozgásos játék

„Legyünk mi is madarak”- mozgásos dramatikus játék

Eszközök: csőr+ színes kendő

Célunk: madarak utánzása

Feladatunk: madarak mozgásának játékos formában történő utánzása

Képességfejlesztés:

- nagymozgások fejlesztése
- térbeli tájékozódás fejlesztése
- mozgáskultúra fejlesztése

Megvalósulás

Ma a közeli Dienes Valéria Általános Iskola Grundschule 2. osztályos tanulói jöttek hozzánk és előadták a Vogelhochzeit / Madárlakodalom című zenés darabot, német nyelven. A gyerekek tágra nyílt szemekkel, csodálkozva nézték végig az előadást, amit szemmel láthatóan az iskolások is szívesen, élvezettel adtak elő. A színes jelmezek és a sok mozgás még szemléletesebbé tették az előadást. Vendégül láttuk óvodánk középső és nagycsoportos gyermekeit is a bemutatón. Óvodásaink nagy tapssal köszönték meg a kis művészek produkcióját.

A zenés előadás után az élményekből merítve madár álarcot készítettünk, díszítettünk ragasztással. Az elkészült álarcokat felhasználva madarakká váltak a gyerekek és egy kendő segítségével mozgásos játékot játszottak: repkedtek, táncoltak, énekeltek.

Képek

2010. május 12. szerda

5.3 „Környező világunk csodái, a madarak”

Madár megfigyelés - terepi foglalkozás a széptölgyesi tavaknál

Madár megfigyelés

Az óvodás gyermekek szívesen és aktívan vesznek részt elemi környezetvédelmi tevékenységekben, közben megismerik környezetükben élő növényeket és állatokat. Egész évben végeztek az óvodában állat és növénygondozási

feladatokat: akvárium gondozása, madarak megfigyelése és etetése az óvoda udvarán, növényápolás a csoportszobában, udvaron. Ezáltal tevékenykedve szereznek ismereteket a környező világról.

Fontosnak tartjuk, hogy a városban élő, mozgásszegény életmódot folytató gyermekek megismerkedjenek tágabb környezetük élővilágával és a gyakorlatban is természet közeli élményekhez, jussanak.

Városunk közelében találhatóak a Széptölgyesi tavak, ahol az élővilágot csodálatos természetes környezetükben figyelhetik meg a gyerekek.

Felvettük a kapcsolatot a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület helyi óvodai koordinátorával, aki a terepgyakorlat keretében ismerteti meg a gyerekeket a vízparton élő madárvilággal, növényekkel, a természetvédelem alapjaival. Lehetőség nyílik madár megfigyelésre, közvetlen tapasztalatszerzésre, az ismeretek bővítésére, közös élményekre. A szülőket is szeretettel várjuk.

Célunk: felhívni a figyelmet a természetvédelem fontosságára

Feladatunk: a madarak és a tóparti növényvilág aktív és tevékenyközpontú megismertetése

Természet megóvása, védelmére nevelés, figyelem felkeltése a természet szépségei iránt.

Képességfejlesztés:

Kommunikációs:

- szókincs bővítés
- nyelvi kifejezőkészség fejlesztése
- beszédkedv fokozása

Értelmi:

- természettudományos ismeretek bővítése
- a természet hangjainak megfigyelése, felismerése
- gondolkodási műveletek fejlesztése
- megfigyelőkészség fejlesztése

Szociális:

- empátikus készség fejlesztése
- közösségi érzés fejlesztése
- pozitív érzelmi hozzáállás fejlesztése a természetben, környezetvédő magatartás megalapozása

Testi:

- térbeli tájékozódás fejlesztése
- nagymozgások, finom motorika fejlesztése
- állóképesség fejlesztése

Megvalósulás

A szomorú idő ellenére nagy várakozással tekintettünk a széptölgyesi kirándulás elé. Elkísért bennünket a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület munkatársa, Sándor bácsi. A buszból kiszállva lassan kellett mozognunk, meg-megállva, hogy a körülöttünk mozgó, neszező madarak ne érezzék veszélyben magukat. Fantasztikus élmény volt a gyerekeknek megfigyelni a természetet, a különféle madarakat közelről a saját élőhelyükön. Teljes odaadással és kíváncsisággal tanulmányozták az élővilág kisebb nagyobb csodáit. Figyelmesen hallgatták a madárhangokat, a „csendet”. Nagy sikert aratott a távcső, amit még kevesen használtak, s ami közel hozta a gyönyörű, békésen álldogáló szürke gémet. Egy kisebb sétát is tettünk a tó körül, felfedezve apró titkait, szagolgatva az illatozó akácot.

Reméljük, hogy a gyerekek az élmények hatására később is figyelemmel lesznek a környezetük, a természet szépségei iránt. Fáradtan, ám sok élménnyel gazdagodva tértünk haza Széptölgyesről.

Képek

2010. május 13. csütörtök

5.2 „Fecskét látok”

Előadás: 2010 a fecskék védelmének éve alkalmából

Kézműves tevékenység: fecskefészek készítése agyagozással

Előadás

A hosszú távú vonuló énekesmadarak között más fajokhoz képest több veszélyeztetett faj van, ezek európai állományai az elmúlt évtizedben csökkenő tendenciát mutatnak. Annak érdekében, hogy a nemzetközi biodiverzitás védelmi évben felhívjuk a figyelmet a madárfajok fogyatkozásának veszélyére, az MME az eltűnő madarak nagyköveteiként 2010. év madaraiul a fecskéket választotta.

Mindhárom fecskefajunk bajban van! A Magyarországon fészkelő három valódi fecskefaj: a füsti fecske, a molnárfecske és a partifecske hosszú távú vonuló, vándorlási útvonalai átszelik a Szaharát, ismert telelő területeik Közép- és Dél-Afrikában vannak. Hazánkban a legveszélyeztetettebb partifecskék állománycsökkenése éves viszonylatban akár 20% (!) is lehet, de a füsti és a molnárfecskéé is 5-7% között mozog. Az őszi és tavaszi vonulás, illetve a telelő területen töltött hónapok alatt a madarakat érő negatív hatások jelentős része

közvetlenül vagy áttételesen időjárási anomáliákkal: viharokkal, napokig-hetekig tartó hűvös, csapadékos időszakokkal vagy éppen ellenkezőleg, szárazsággal, és az ebből következő táplálékhiánnyal függ össze:

Fontosnak tartottuk, hogy a gyerekek és a szülők figyelmét felhívjuk a fecskék veszélyeztetett helyzetére és arra, hogy mit tehetünk értük. Felkértük a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület helyi szervezetének munkatársát, hogy interaktív játékos foglalkozás keretében tartson előadást óvodánkban az érdeklődő szülőknek és a gyermekeknek erről a témáról.

Célunk: felhívni a figyelmet a természetvédelem fontosságára, kiemelten a fecskék védelmére.

Feladatunk: ismerjék meg a fecskék életét, fajtáit, életmódját, szaporodásukat, ismerjék meg, hogy mit tehetünk a faj fenntartása érdekében.

Képességfejlesztés:

Kommunikációs: - nyelvi kifejezőkészség fejlesztése
- szókincsbővítés

Értelmi: - természettudományos ismeretek bővítése
- általános tájékozottság bővítése
- gondolkodási képességek fejlesztése

Szociális: - empátiás készség fejlesztése
- pozitív érzelmi hozzáállás kialakítása

Kézműves tevékenység: fecskefészek készítése, agyagozás

Célunk: fecskefészek elkészítése agyagból

Feladatunk: ismerkedés az agyagozás technikájával,
tapasztalatszerzés különböző érzékszervekkel,
törekedjenek a tevékenység végzéséhez szükséges eü
szabályok betartására / kézmosás

Képességfejlesztés:

- finommotorika fejlesztése

- szókincsbővítés
- vizuális figyelem és észlelés fejlesztése
- pozitív érzelmi hozzáállás fejlesztése

Megvalósulás

A mai napon Sándor bácsi, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület munkatársa ellátogatott óvodánkba és a fecskékről mesélt a gyerekeknek diavetítéssel egybekötve. A gyerekek kérdéseire türelmesen, nagy szakértelemmel válaszolt. A gyerekek érdeklődéssel hallgatták a sok információt a fecskék életéről, szokásairól. Új szavakkal, kifejezésekkel bővült szókincsük. Dalokat énekeltünk, verset, mondókát mondogattunk a kedves kis madarokról. Az előadás után biztosak vagyunk abban, hogy a gyerekek jobban figyelnek majd a fecskékre, más madarakra és a madárvédelemre.

A diavetítés után a gyerekek maguk is kis fecskékké váltak és megtapasztalhatták a fecskefészkek építés nehézségeit. Agyagból kis darabokat csipegetve kitartó, fáradságos munkával fészket tapaszthattak. Kitartásuk gyümölcset, az elkészült fecskefészket napokig csodálhatták.

Képek

2010. május 14. péntek

5.5., „Zöld erdőben, zöld mezőben”

A Gemenc madárvilága, múzeumi foglalkozás
Kézműves tevékenység: csuhémadár készítése

Múzeumi foglalkozás

A Duna-Dráva Nemzeti Park tájegységei közül Gemenc az egyik legnagyobb és az élővilág sokszínűségét tekintve az egyik legváltozatosabb. A Duna utolsó, nagy természetes árterei közé tartozik. A múlt századi vízrendezések ellenére ma is 18.000 ha kiterjedésű területet éltet a folyó dinamikája. Az áradások hozták létre a lenyűgöző, unikális ártéri növény és állatvilágot. A vizes élőhelyekre jellemző növénytársulások szinte minden variációja megtalálható, fehérfűz-feketenyár ligetek, fehér nyár ligetek, tölgy-kőris-szil ligeterdők. Ezekhez változatos, fajokban gazdag növényvilág társul a cserje és gyepszinten is. Ilyenek a feketegalagonya, a ligeti szőlő, a mogyoró, borostás sás, fehér madársisak. Az állatvilág léte még több szállal kötődik a terület jellegzetességeihez. Gyakoriak a nagyvadak, gímszarvas, vaddisznó, ezért Gemenc hazánk mindmáig egyik legjelentősebb vadászterülete. Az ártéri erdő a kisméretű és madarak búvóhelye. A kisebb-nagyobb, halban gazdag tavak, holtágak az élelem szerzés fő területei a gémfélék, feketególya és rétisas számára.

Gemenc több fokozottan védett madárfajnak biztosít élő-, költő- és szaporodó helyet. Rendszeresen költ itt a **fekete gólya**, amely háborítatlan erdők mélyén, rendszerint egy-egy idős tölgyön rak fészket. Jelenleg 35-40 költő pár él a területen. Szintén fokozottan védett Európa egyik legritkább ragadozó madara, a **rétisas**. Többnyire zavartalan erdőrészekben, elsősorban öreg fák csúcsához közel, nagy magasságokban építi hatalmas fészket, melyet évtizedekig is használhat. A Gemencen költő párok száma 8-10-re tehető. Néha saját fészket

épít, de gyakran más fajok fészkében költ a szintén fokozottan védett **barna kánya**. Rendszeres fészkelő a területen a **kerecsensólyom**. Fészket sosem épít, leggyakrabban a rétisas által épített fészkekben költ. Jellegzetes madár ezen a tájon a fokozottan védett **bakcsó** melyet a népnyelv - hangját utánozva - csak "(k)vakvarjú"-nak hív. Két erdőrészben is telepekben költ a védett **szürke gém**, mely költőhelyén zavarva igen lármás madár, ugyanakkor kiszáradt facsonknak tűnve órákig képes csendben, mozdulatlanul állni a vízben zsákmányra várva. Nincs nyári hangulat az énekesmadarak közé tartozó **berki tücsökmadár** pírregése nélkül, de jellemző fészkelő faj itt az **örvös légykapó**, a **fekete harkály** és a ragyogó kékeszöld hátú **jégmadár** is. Mind a négy faj védett. Gemenc jelentősége a madarak szempontjából a vonulás időszakában és télen is igen nagy. Az északabbról vonuló gémfélék és gólyák számára fontos táplálkozó hely a terület, és ezrével telelnek a gemenci Duna-szakaszon a récék, a ludak, a kárókatonák. Az ilyenkor tömegesen előforduló tőkés réce és vetési lúd mellett a mellékvizek befagyásával megjelennek a kerцерécék, a védett **kis bukók** és **nagy bukók**. Ritka, de rendszeresen megfigyelhető például a **sarki bűvár** néhány egyede is. Felvettük a kapcsolatot a városunkban található Wosinsky Mór Megyei Múzeum múzeumpedagógusával, aki kérésünkre múzeumi foglalkozás keretében megismertet bennünket, a Gemenc élővilágával, madárvilágával. A gyerekek interaktív foglalkozáson ismerkedhetnek meg természeti örökségünk, a Gemenc csodáival. Megismerhetik a különböző madárfajtákat, azok jellemzőit, életmódjukat

Célunk: A Gemenci erdő madárvilágának megismerése

Feladatunk: a figyelem ráirányítása a közelben található, páratlan szépségű természetvédelmi terület értékeire, védelmére

Képességfejlesztés:

Kommunikációs:

- szókincsbővítés

- mondataalkotási készség, beszédkésztség fejlesztése

Értelmi:

- természettudományos ismeretek bővítése
- gondolkodási műveletek fejlesztése

Szociális:

- élővilághoz való pozitív érzelmi viszony formálása
- figyelem fejlesztése

Testi:

- nagymozgások fejlesztése
- téri tájékozódás fejlesztése

Kézműves tevékenység:

Csuhé madár készítése

Célunk: a madár elkészítése

Feladatunk: új technika megismertetése, gyakoroltatása a gyerekekkel

Képességfejlesztés: szókincsbővítés,

finommotorika fejlesztése,

örömteli ábrázoló tevékenység megtapasztalása,

tapintásos észlelés fejlesztése

Megvalósulás

A gyerekek már kora reggeltől, játékidőben ismerkedhettek a csuhézás technikájával. Csuhé madarat készíttek egy szakavatott kolléganő segítségével. Ügyesen formálták kis ujjakkal a madár testét, szárnyát. Utána az elkészült alkotásokat bevitték a játékba.

Tízórai után elsétáltunk városunk múzeumába. Múzeumpedagógus kalauzolásával megismerkedtünk a Gemenc csodálatos állataival, madárvilágával. A gyerekek interaktív módon szerezhettek tapasztalatokat a természet csodáiról, megismerték, megcsodálták a teremben kiállított tárgyakat,

eszközöket. Kipróbálhatták a kiállításhoz kapcsolódó játékokat is: kirakó, nyomda, képeskönyv, puzzle.

Nagy élményt jelentett a gyerekeknek a múzeumlátogatás. Hazafelé többen is kérték, hogy máskor is menjünk.

Képek

Összegzés

A gyerekeknek újdonságot jelentettek a madaras hét programjai, nagyon készültek rá, hiszen már előtte is sokat beszélgettünk a terveinkről. A csoport falinaptárán a gyerekek számára érthető piktogramokkal jelöltük az egyes tevékenységeket. Kivétel nélkül minden program sikert aratott a gyerekek körében. Sok élménnyel, tapasztalattal, ismerettel lettek gazdagabbak. Játékos, komplex módon gyarapodott tudásuk, fejlődtek készségeik, képességeik. A szülők számára a hetet nyitottá tettük, de nagyobb érdeklődésre számítottunk. Saját tapasztalatunk, hogy a sok munka, szervezés és fáradtság meghozta a gyümölcsét. A gyerekek aktivitása, érdeklődése, csillogó szempárjaik, kipirult arcuk a mi jutalmunk.

Óvodánk egész éves tevékenysége eredményeképpen elnyerte a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Madárbarát Óvodája címet.

Készítette: Hosnyánszki Ferencné

Nagyné Pály Andrea

Szekszárd, 2010. május